

SENĐIKA

Ekonominik, Sosyal ve Siyasal Alanda Kol ve Kafa İşçisinin Davalarını Güder

Sene : 1 Sayı 14

ŞİMDİLİK CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR

Fransız Hükümeti Değişiyor

Paris radyosunun bildirdiğine göre, Fransız Başvekili Bidault istifa etmiştir. Yeni hükümet son seçimlerde 189 mebusla başta gelen Komünist Partisi Umumî katibi Maurice Thorez tarafından kurulması ihtimali kuvvetlidir.

Sendikaların Resmen Tanınmasına Doğru

Emekçiler sınıfının müstakil teşebbüsile vücut bulmuş ve daha ilk adımlarında çok önemli gürbüz bir bir içtimai hareket şeklinde kendini göstermiş olan sendikalarımızın, hak ve ödevlerinin resmen tanınmak üzere olduğunu umûmî efkâr Cumhuriyet Gazetesi'nin 25 Kasım sabahı yayınladığı bir yazı ile öğrendi.

Bu yazı okuyuculara, heyecan uyandırıcı büyük puntolarla dizilmiş başlıklarla arzedilmişti. Bunlarda mevcut sendikaların kapatılacağından, yasak edileceğinden bahsediliyordu. Takib edilen maksad aşikârdı: İlgili muhitlerde ve işçi sınıfı arasında hoşnudsuzluk ve endişe uyandırmak, karışıklıklara sebebiyet vermek isteniyordu. Emekçilerin olgun şururu bu provokasyonu neticesiz bıraktı.

Fakat bu gibi târiklerin tekrarını önlemek için, İstanbul Cumhuriyet Savcılığı in, Matbuat Kanununun, metinlere aykırı târik âmâz başlıklar koyan gazeteler hakkındaki hükümlerine göre, takibât açmakta gecikmeyeceğini umuyoruz. Bu istikamette ayrıca harekete geçmek Sendikalar Birliği'nin de hakkı ve ödediir.

Asıl kanun tasısına gelince; göz kamaştırıcı Sendika hareketi vakasını firenlemek ve bir kanun çerçevesi içine almak ihtiyacından doğma bir teşebbüs karşısında bulunduğu muz anlaşılmaktadır. Bu vesile ile —sendikalar resmi bir mevcûdiyet kazanıyor ve kendilere muayyen bazı haklar tanıltır. Bu hiç şüphesiz memleketimiz emekçi sınıfının gösterdiği olgunluk, şuur ve teşebbübü kabiliyetinin, ve bu yüksek vasıflar sayesinde uyandırıldığı büyük hareketin zarûri kaldırı bir zaferdir. Fakat bu henüz daha, taimin edici bir zafer sayılacak.

İşçi arkadaşlarımız, girişmiş oldukları teşkilâtlanma hareketinin hızını her an artırmak ve hamlelerini sıklaştırarak su retile, Meclisten çıkacak kanunu ilk tasarıdan daha ileri ve kendi sınıfı teşkilâtlarının surâtle gelişmesine daha uygun bir şekil ve mahiyet almasını sağlayabilirler.

Muhakkak, Mürteci temayüllü guruplar, kanunda sendikaları her hususta felce uğratacak değişiklikler yapılması elleninden geleni yapacaklardır. Biz bundan eminizki, mevcut sendikalarımız ve onlarla arkasındaki işçi kütüleri Maclis tartışmalarını uyanık ve her dakika hazır bir tarzda takib edecek, görüş ve isteklerini açıkça ifade edecek olurlarsa, samimi demokrat meb'usların da bunlara uygun müessir çıkışları ve teklifleri sayesinde, kanunun,

Cumhuriyet Ga- zeti hakkında dava açılıyor

İşçilerin meslek teşekkürleri hakkındaki haberi (Sendikalar lâğvediliyor) tarzında iri puntolu başlıklar altında neşreden Cumhuriyet Gazetesi'ni, bu hareketi işçi muhitlerinde teessüfle karşılanmıştır. Yeni kanun tasarısından bu haberin tamamen aksine olarak, Sendikaları resmen tanınacağı neticesi çıkmaktadır. Cumhuriyet Gazetesi, bu hareketi ile belki de kendi arzusunu izhâr etmiştir. Yalnız Gazete Mabuat Kanununun, metinlere uymayan başlıklar koyanlar hakkındaki Ceza hükmü ri unutmuş görünüyor.

Nitekim, haber aldığımızda göre, İstanbul İşçi Sendikaları Birliği, işçi muhitlerinde infial ve teessür uyandıran bu hareketinden dolayı, Cumhuriyet Gazetesini mahkemeye verecektir.

bağımsız sendikalar hareketinin gelişmesine engel olacak şekilde, Meclisten çıkışması önlenilecektir.

Bugün tasarıda ilk gözümüze çarpan, işçilerimizin kabul edemeyecekleri noktalara kısaca temas etmekle iktifa edeceğiz.

Evvelâ tasarıının adını ve iş verenleride içine almasını yersiz buluyoruz. İş verenler, esasen tepeden tırnağa kadar teşkilâtları bir sınıftır. İşçilere karşı kendilerini müdafaa etmek için teşkilâtlanma muhtaç zavallı insanlar degildirler. Cemiyetler kanunu çerçevesi içinde teşkilâtlanmak, kendileri için kâfi ve vâfidir. Cemiyetler kanunu hükümlerine aykırı olarak, sendika kurmak isteyenlerin, yirmi kişilik bir kalabalık hâlinde müracaata mecbur tutulmalarında güçlük çikarmak kabilinden sendikalara karşı düşmanca bir tedbir sahiptir. Hiç şüphesiz sendikalar kısa bir zamanda yüzlerce ve binlerce işçiye etraflarına toplanmışa namzet teşekkülerdir. Fakat kurucu olarak ortaya atılmak bahis mevzuu

Devamı 2inci sayfada

SENĐIKA

Lâf karın doyurmuyor, İşçi ücretlerine zam istiyoruz.

İşçi ücretleri ile memur maaşları arasında aşağıda
yaptığımız kıyaslamayı Çalışma Bakanlığı her
halde gözden geçirmelidir.

Amerikada 400,000 işçinin grevi devam ediyor.

Amerikada geçen hafta 400 bin amelenin iştirakile ilân edilen Madenciler Grevi devam etmektedir. Kömür İşçisinin iş bırakması Amerikanın bütün Sanayi şubelerinde, demir yollarında ve vapur nakliyatında derhal tesirini göstermeye başlamıştır. Bunun neticesi olarak her sahada yüzbinlerce amelenin işsiz kalması tehlikevi de baş göstermektedir. Çünkü kömür bulamıyacak olan fabrika-

lar çalışmamış, nakil vasıtaları işleyemeyecek, hatâ şehirler işiksiz kalacaktır.

Bu tehlikeleri gören Amerikan Hükümeti bir yandan, elindeki kömür stoklarını gayet ihtiyatlı kullanmağa karar vermiş, diğer taraftan da grev emrinin veren sendika başkanı John Lewis'i mahkemeye vermiş ve başkanın mahkemesine başlanmıştır.

Maden Sanayi İşçileri Sendikası

kongresi toplanıyor

İstanbul maden işçileri işçileri sendikası ilk fevkâlâde toplantısı 8 Aralık 946 Pazar günü yapacaktır. Kısa zamanda oldukça kuvvetli bir inkişaf gösteren bu sendikanın ilk toplantısının mühim olacağı anlaşılmaktadır.

Sendika Mes'ul Kâtipliginin tebliği şudur:

İstanbul Maden İşçileri Sen-

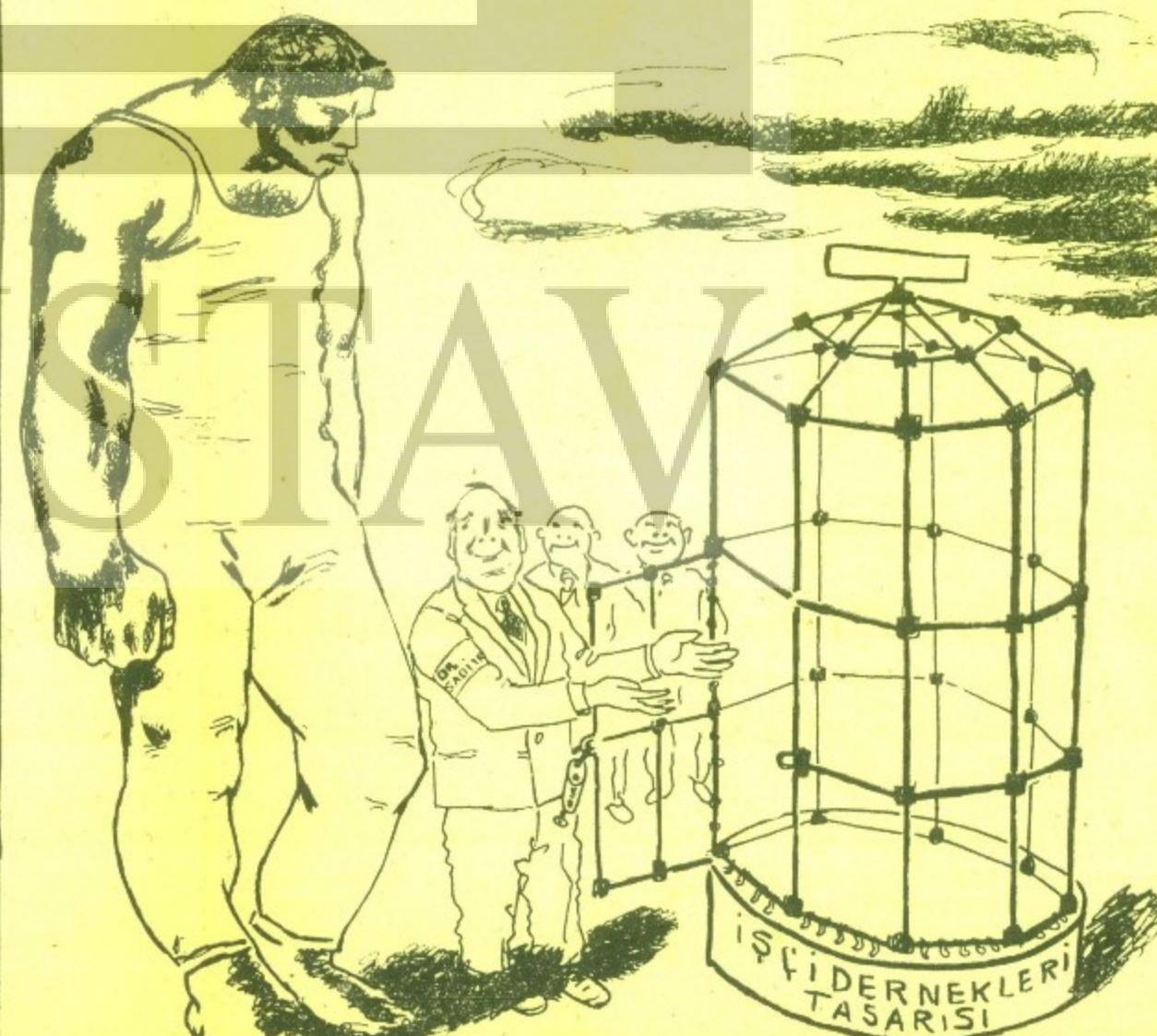
dikasından :

Sendikamız nizamnamesinin 13 üncü maddesi gereğince olağanüstü toplantısını 8 - 12 - 946 Pazar günü saat 14 te Beşiktaş'taki Sendikalar Birliği salonunda yapacaktır. Sendikacı arkadaşların o gün ve saatte saatte hazır bulunmaları rica olunur.

Sendika Mes'ul Kâtipleri
Hulusi ALGAN

İşçi ücretlerine zam yapılmış zaruretin ilk sayımızdan beri C.H.P. Hükümetine duyurulmağa çalışıyoruz. Hesaplar yaptık, sıra sıra rakamlar verdik. Herşeyi yalanlamak mütad olduğu halde, ne hesaplarımızın yanlışlığı ileri sürüldü, ne de rakamlarımız yürütüldü. İşçi sınıfının hayat pahalılığı karşısındaki durumu apaçık meydanda olduğu için, bir başka taktik, "süküt" taktiği tercih edildi. Son haftaların nutuklarında demeçlerinde, radyo konuşmalarında işçi ücretlerine bir kaç satır olsun dokunulmadan geçildi. Bu sükütün daha ne kadar sürecekini kestiremeyez. Amma biz, yeni yeni hesaplar, kıyaslamalar yapmaktan, rakamlar vermekte ısanmayıacağız. Mesele Türk İşçisinin ekmeğiyile ilgilidir.

Aşağıda aylık işçi kazançları ile memur maaşları arasında, kısa bir kıyaslama yapacağız. Yalnız, hemen söyleyelim ki, memur maaşlarına yapılacak zamları ancak sevinçle karşıladık. Az maaşlı, fakir memurların hayat şartlarını yakından (Devamı Sayfa 2 de)

Dünya işçi hareketleri

Yugoslavyada :

Harpten evvel Yugoslav sendikaları birbirini takip eden reaksiyoner hükümetler tarafından kapatılmış. Kurtuluştan sonra yeni ve hür bir tredünyonlar birliği hareketi bu suretle inkışaf etti. Bir sene evvel bu birlikte 650000 azası varken bugün 800000'e varmıştır. En mühim sendikalar, demir yolları işçileri sendikası (105000 azası vardır) ziraat işçileri sendikası (100000 azası vardır) mensucat işçileri sendikası (70000 azası vardır). Parlamento sendikalarla işbirliği yaparak meclisten içtimalı sağlata, ücretli tatil, çıraklık, hamile kadınlar için hamilden evvel ve hamilden sonra tazminat kanunlarını çıkarmıştır. Kadınlar için erkeklerle müsavi ücret kabul edilmiştir.

Hindistanda :

Son aylar zarında Hindistan büyük grev dalgalarile çalkalandı. Madrasta 40,000 demir yolu işçisi üç haftadanberi grev hallededirler. Polisin grevcilere ales açması neticesi Bombayda 9 ve Madrasta 4 kişi ölmüştür.

Bu siyasi ve sanayi ayaklanmalarında Hindistanın en iyi teşkilatmış birliği olan "öütün Hindistan tredünyonlar kongresi (I. USC.) gerek kaza miktarnı gerke se nüfusunu çok artırmıştır. Harp günlerinde resmi İngiliz memurları bu birliği dağıtmak istemişler fakat müvafak olmamışlardır. Bunun üzerine İngiliz hükümeti N. N. ROZ ve oann "radikal demokrat" partinin liderliği altında "Sanayi amele birliği" ni kurdu. Hindistan hükümeti de bu "Sanayi amele birliğinin" bütün Hindistan tredünyonlar kongresi, kadar Hint amelesini temsil ettiğini, bu sebeple iki teşkilatı da amele konferanslarına mümessil gönder, bileyeklerini ilan etti. Bu iddialar tekrar Londra toplanan «Tredünyonlar konferasında ieri sürüdü. İngiliz tredünyon liderlerinin birçoğu daha evvel iktisatçı olmuş oldular için "Sanayi amele birliğini" tuttular.

Bu manevralar Hindistanda büyük bir hayretle karşılandı. "Bütün Hindistan amele birliğinin" Azasından olan Ambetkar in teyanatına göre N. N. ROZ İngiliz hükümeti tarafından 1000 sterlinge ör işe memur edilmişdir. Bu havadis Hindistanda yayılmış amele arasında o kadar büyük bir nefes uyandırır ki, Hint hükümeti yecamı yarışır mak için de Lendra ya mümessili göndererek onu ilâha mecur oidi. Fakat amele mümessilleri resî S. Joshi'nin bu hususta neşetiği raporu nihayet hükümette kıldule mecur oidi. Bu rapor "Sanayi amele birliğinin" Hindistan amelesini temsil ettiği iddiasının sahibi olduğunu, bu teşkilat uydurma bir teşkilat olduğu gibi gösterilen aza miktarının da yalan olduğu, isimleri gösterilen birçok sendikaların senelerce evvel kapandığını, azalarının senelerden beri dagıldılarını ve teşkilata on para vermediklerini dellilerle bildiriyordu.

Bu raporun neştiyle meydana gelen iskandalın neticesi olarak Hindistan hükümeti "Sanayi amele birliğini", Sanayi amele

teşkilatına mümessil göndermeye müsaade etmiştir. Bu sahte birlik azaları böylece red edildikten sonra, İngiliz tredünyonlar konferansına giden «Sanayi amele birliği» mümessillerinin Hindistan amelesini Lonrada temsil edemeyecekleri anlaşıldı.

Cenubî Afrikada :

Altın madenlerinde çakan (Afrika madencileri) grevine yardım ettikleri bahanesile Johannesburg'ta 45 komünist mahkemeye verildi. Grev esnasında polisin yaptığı sert muameleler ve evlenme anlaşılması ahalide arasında nefret uyandırılmıştır!

Grevcilerin açıkça iddia ettiklerine göre Smuts hükümeti her gün birbir fazla bir polis hükümeti haline gelmektedir. Bu na karşı ileri görüşlü münevverler ve amele sınıfı, birleşerek, bir (Halk Müdafaa Kemitesi) kurmuşlardır. Komite, madenciler grevde yapılan masraflarla, grev esnasında polisin öldürdüğü işçilerin ailelerine ve yaralılara yapılacak yardım, karşılaşmak üzere halktan yardım istemisti.

İranda :

İran hükümeti bir İş Kanunu hazırlamıştır. İşiyi korumak için alınan yeni tedbirler, işçilerin İran siyasetinde tesirlerinin arttuğunu göstermektedir. Eskiden işçinin iş saatleri tahdit edilmemiştir. Yeni kanun 48 saatlik iş haftağını, fazla mesai için ödenecek ücretle %35 zammedişti mecburiyeti, 6 günlük hafta için 7 günlük ücret ödemesi, işçiye tatil verilmesi mecburiyetini koymaktadır.

Konferans

İşçi kulübü kültür kolu tarafından tertiplenen konferansların birincisi Dr. Hulusi Dosdoğru tarafından verilecektir. Konferans 1-12-1945 Pazar günü saat 14 te kulüp merkez şzonundadır. İşçi arkadaşların gelmeleri rica olunmaktadır.

Ucuz eiblise dikimi ve tamiri

Beşiktaş Hasfirin caddesi akımaç çeşme sokak No. 1 Terzi Fethi ve Jirayr, Sendikalı arkadaşlara sağlam ve ucuz bir ücretle elbise dikim ve tamiri ni taahhü etmektedir.

Müraçat edecek arkadaşların hizmet cüzdalarını göstermeleri icta olunur.

I S Ö Z
FIKIR SANAT ve TENKİT
DERGİSİ

Yedinci Sayısını Okuyunuz

John Steinbeck

Sardalya Sokagi

(Canery Row)

Büyük Amerikan edibinin bu son romanını Behice Boran'ın tercumesinden okuyunuz

125 kuruş

BATI YAYINI

P. K. 18 Şıhli

Sendikaların tanınmasına doğru

(Baş makaleden devam)

olduğu zaman bir çokları ekseriya vâhi, türlü sebeplerle çekingenlik gösterebilirler. Bu zafti hoş görmek lâzımdır. Tecribe göstermiştir ki, 3-5 kişisinin teşebbüsile kurulan bazı sendikalara bir hafta on gün içinde adeta hâcum edercesine bir kaç yüz kişi yazılmıştır. Buna mebnî, kurucular sayısını 5-7 olarak tespit etmek muvafık olacağ kanaatindeyiz.

Sendikaların yalnız kendilerine âzâ olanlar adına hareket, edilebileceklerine ve kollektif mukavele akdedebileceklerine dair olan hâcum tamamile yanlış ve millî menfaatlere zararlıdır. Sendikalar emekçiler arasında muayyen bir zümre için imtiyazlı bir durum yaratmağa mahsus teşekküler değilidir.

Bilakis işçilerin iktisadi durumları en kötü menf atlerini korumak imkânlarından en mahrum geniş tabakalarının insasiza soyulmalarına ve ezilmelelerine son vermeği esas ödevleri sayarlar. Halbuki tatilleri bahis mevzuu olan bu geniş işçi tabakalarının çoğuluğu, hatta en ileri sanayi memleketlerinde bile ancak, uzun te reddîtlere salantılardan sonra, bir sendikaya âzâ olmaya karar verirler. Aza olmasalar bile, onların haklarını da korumak lâzımdır. Sendika bir metâlip hareketinin başına geçtiği zaman, yalnız kendi azasını düşünmez. Muayyen bir sanayi şubesinin işçileri için, muayyen bir çalışma ve yaşama şartları elde etmeği zâlihür; su halde o işletme veya sanayi şubesinin tek milî işçilerini temsil edebilmelidir. Bir işletmede çalışanların mühim bir kısmına şumlu olmayan (kollektif mukavele) bu adı taşımağa lâyik değildir.

Siyasi partilerde faal bir rol oynayanları, mensub oldukları sendika azasının ekseriyeti tarafından seçilseler bile, keşar sendikalaroda mesul bir vazife kabulünden men etmek, çok büyük bir haksızlık, vatandaş serbestliğini sınırlayan, Ana yasamiza ayları bir hâkim sınıf gayetidir.

Bu middeyi kanuna koyan, yüksek memur, işçi sendikalarının her halde burjuva partilerinin iderecilerinden kendilerine yol göstermelerini istemeyeklerini tahmin ederek, ileri inikilâpi işçilik partileri mensupları da böyle şereflî rol oy namaktdu mahrum etmeği düşümüz olmalıdır. Meclisi, sendikalar kanununa thâkim sınıf tarafından yapılmıştır) damgasını vuran bir tarafı görüşü kâldırmayı tercih edeceğini, bilmem inanabilmiyorum.

Değişmesi gereken diğer bir madde de Bölge Sendikalar Birliklerine girme kararlarının sendika umumi toplantılarında üçte iki ekseriyete veri mesi mecburiyetini koyan 6inci madde dir.

Gerçi bunun ameli bir mahzuru yoktur. Zira bu çeşit kararları sendikalar, ekseriya itfâka verirler. Fakat neden demokratik mutlak ekseriyet bu meselein de halline yetmesin? Yoksa bu yüksek derecedeki teşkilâtların, küçük ekal-

İşçi ücretlerine zam istiyoruz

(Baş tarafta birincide)

biliyoruz. Son zamanların, bu fakir memurları yoksulluktan kurtaramayacağına da kaniyiz. Bu zamlarla meydana gelecek olan alım kabiliyetini bir lokmada yutmak üzere, sermayenin fiyatlarına daha geniş ölçülerde zamlar yapmağa hazırladı kimsenin gözünden kaçmamaktadır.

* *

Bilindiği gibi, Memurlar on beş barem derecesine ayrılmışlar En çok kazanan memur'un eline bugün 546 lira geçiyor. Zamdan sonra bu miktar 631 (Ankarada 684) liraya çıkacaktır. En az kazanan memur ise bugün aldığı 75 liraya mukabil 108 (Ankarada 121) lira kazanacaktır.

Bu rakamlara beher çocuk için bugün verilmekte olan beş lira ile yıl başından sonra verileceği bildirilen onar liralık çocuk zamları dahil değildir. Gerek bu rakamları vermekte, gerek çocuk zamlarını tekrarlamakla memur maaşlarını gözde büyütmek istiyor değiliz. Beş nüfuslu bir ailenin eo mübrem ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için enaz 300 liraya ihtiyaç bulunduğu düşünülürse, yukarıki yüz liralardin, iki yüz liralardan da ne kadar bigâre oldukları kolayca anlaşıltır.

Bir de memurların türlü dercelere ayrılmış nisbetlerini gorelim. Elimizdeki rakamlar 1939 yılı durumuna aittir. İstatistik Umum Müdürlüğü son yılların memur istatistiklerini nesletmiştir. Bununla beraber 1938 istatistiklerinden de bu mevzu da bir fikir edinmek mümkünür. Bu istatistiklere göre yıl 1943 yılında 325 gün çalıştığını gösteriyor. O halde 160 kuruş 325 güne çarparak işçinin 1943 deki yıllık kazancını, bunu 12 ye bölgerek de aylık kazancını hesaplayabiliriz: $375 \div 12 = 31$ lira 30 kuruş (aylık kazanç)

Çalışma Bakanlığı bugüne kadar başka istatistikler neşetmiş olsayıdı elbet onlardan da faydalantırdı.

"1942 İş İstatistikleri," ayrı ayrı iki yoldan yürünenek elde edilen ortalamalarla gündelikleri gösteriyor. Biri iş kazaları doğasıyle, öbürü 1938 ve 1943 yıllarında yapılan anketlerle elde edilen ortalamalar. İlkine göre, 1943 ortalamaya gündeligi 165 kuruş, ikincisine göre ise 214 kuruştur. Elimizdeki rakamlar ilkinin hâlikata daha uygun olduğunu gösteriyso da, biz ikincisini, yani 214 kuruş ele alacağız. Bundan 54 kuruş tutan vergiler çıkarılınca geriye 160 kuruş kalır.

Burada memurlarinkinden tamamın farklı bir vaziyette karşılaşırız. Memurlar, resmi tatil günlerinde, hastalıklarında ve yıllık izinlerinde de tam maas aldıkları halde, işçiler-cumhuriyet bayramı günü hariç sadece çırılıkları gürlerin yarım yarısı verilir. Ücretli izinleri, gündelikleri ödenen tatil ve bayramları yoxdur. "İş İstatistikleri," memleket vasatı ola rak 1943 yılında 325 gün çalıştığını gösteriyor. O halde 160 kuruş 325 güne çarparak işçinin 1943 deki yıllık kazancını, bunu 12 ye bölgerek de aylık kazancını hesaplayabiliriz: $375 \div 12 = 31$ lira 30 kuruş (aylık kazanç)

Geçenmeende kleslerinin 1938 — 100'e nazaran umumî olarak 347 ye, gıda masraflarında ise 459'a yükseldiği bir yıl olan 1943 yılını, Türk işçi işte ayda bu kadar para ile geçirmiştir. 1944, 1945 ve 1946 yıllarında gündeliklerde artışlar olmamış değildir. Fakat, memleket vasatı itbarıyla, bu artışlar gündelikleri (vergiler hariç) bir zaman 250'ye aşın üstüne çıkarılmıştır. O halde bugünkü ortalamaya aylık kazancı:

$250 \times 35 : 12 = 48$ lira 12 kuruş

Ölçük hesaplayabiliriz. Yuvarlak hesap 50 lirâ. Bunu biz de bol keseden %10, hayır 20, haydi 30 ekleyelim; eger 65 lira. Halbuki, yukarıda da görüldüğü gibi, sayıları bütün memurların dörtte birini geçmeyen en aşağı barem derecesindeki memurların ellerine bugün Ankara'da 88, diğer yerlerde 75 lira geçmektedir. Zamdan sonra ise 121 ve 108 lira geçmektedir.

Tekrar ediyoruz: bugün bir ailenin 65 lira ile, 75, 88, 121, hatta 188 lira ile geçmesi demek, fertlerinin günden güne yıpranması, tükenmesi demektir.

Çalışma Bakanı, geçenlerde radyo ile yayınlanan konuşmasında söyle diyoruz:

"İşçimiz Türk işçisidir. Kaderi Türk milletinin kaderi içindedir. Gittikçe gelişen bir dayanışma zihniyeti içinde geniş halk tabakalarının hayat seviyelerini yükseltmek ve teminatlarını artırmak amacımızdır."

Kulak ve dikkatlere dair tek bir cümleye rastlamadık. Yalnız bir anıdan "geniş alk tabaalarının hayat seviyesini yükseltmek" amacıları ıougine kadar oltuğu gibi mi gerçekleştireceklere sormak belsiz bir anıza değil lir. Amma, işçi ücretlerinin hemen artırılması yolu da tarekte geçmesini Çalışma Bakanlığından istemek elnette hakkımızdır.

Yukarıda iyâsalama Çalışma Bakanlığının her halde gözden geçirilmelidir.

Siyasi İcmal :**Yunanistanın
İç Durumu**

[Nevyork'ta çıkan ETNIKOS KİRİKS—the National Herald gazetesinin 15 / 9 / 46 tarihli sayısında] The National Herald gazetesinin Yunanistan muhabirinin bildirdiğine göre ikinci dünya harbinden bitkin ve harap olarak çıkış bulunan Yunanistanın sulhe şiddetde ihtiyacı olduğu muhakkaktır. Fakat bazı hadisat, tahrikat ve monarşik idare bu sulhu goktan hak etmiş bulunan milleti mücadeleye devama mecbur etmektedir. Bir müddet önce Rodosta tahnîl tabiiye ameli adlı rumlar haksız muameleden dolayı İngiliz idare makamlarına itiraz etmişler ve İngilizler bunulara karşı adadaki esir almanları kullanmak sureti ile karşı koymuslardır.

Halen Rodosta Mosolini Ital-vasından kalma vazife görev sayısız memur vardır. Hatia bir İtalyan hakim yunanhırları muhakeme edip cezalandırmak adır.

Yunanistan'daki UNRA teşkilatında çalışan Amerikalı silma mütehassisleri Rıde Yunanistan'daki ingiliz baskısının tahammül edilmez bir hale geldiğini ileri sürerek vazifesinden istif etmiştir. Bu mütahassisin verdiği malumata göre; Missouri eyaletinden yunanistan halkına bir vapur dolusu inek hediye edilmiştir. Vapur Amerikadan pi-re limanına gelir gelmez rıhtımda bulunan bu işe yarifeli bir ingiliz zabiti derhal mala el koymustur. Kaptan bu malların ancak Yunan iaşe bakanlığında dağıtılabileceğini söyleyerek bu bakanlığa müracaatta bulunmuş fakat bundan da bir netice çıkmamıştır.

Bir büyük yunan idare adamı: (Bize ve hükümetimize ait bütün işleri hep ingilizler yapıyorlar. Bize görülecek iş kalmıyor) demiştir.

Yunanistan'da kral (monarşist) çeteler yangınları, katilleri ve yağmaları el altından yapmakta ve bütün bu anarsık tahrikleri EAM üzerine atmaktadırlar. Yalnız Amerikan muhabiri Yunanistan'daki geçen seçimler hakkında şu malumatı vermektedir:

Takviyeli jandarma ve polis mafrezi seçimlerin arifesinde köylere ve kasabalarla dağılar tarama yapmışlar, demokrat ve solcu tâmâna ne kadar vatandaş varsa toplayıp Anafin, Ayyaestratus, Furus... gibi adalar birer sudan bahane ile surmüllerdir. Böylece köy ve kasabalarla demokrat ve sol unsurlar baktından başsız ve rehbersiz kalan halk terör altında krala zorla oy verdirilmeye mecbur tutulmuşlardır. Bir bölgede 15,000 Kral alehisi demokrat oydan mahrum bırakılmıştır. Ayrıca Makedonya ve epirde dağlık bölgede yaşayan 120,000 Ellas da oydan mahrum birliktemiştir. Hapiste, sürgünde ve dağdakiler dahil olmak üzere 216,000 Yunanlı oy harice tutulmuşlardır. Diğer taraftan bir EAM mensubunun verdiği malumata göre Atina civarına dağlara çıkarılan asker sivil halkın arasında onuncu bir beraber oy kullanmış ve ayrıca jandarma ve asker bir kere daha bu defada asker olarak kral için rey vermiştir. Yine aynı menbadan

İş ve İşçi Hayatı**Bez Fabrikasının Fikir Kutusu**

Alnından öpülecek kadın işçi -Bunlara parti kavgası diyelim amma, ortadaki kudret helvasıyla dalama yoğunluğunu ne oluyor-Mısır ehramlarını kuranlar esir sürüleri değil müzik notaları imiş!

Önümde yürüyen işçiler:

Bayezit - Çarşıkapi yolunda yıldız. Bir erkekle bir kadın yan yana yürüyorlar. Erkek çıkışıyor:

— Bu işlerin mes'ülü sensin. Benim çolugum çocuğum var. Sokaklara düşemem.

Kadın soğuk kanlı cevap veriyor:

— Arkadaş senin yaptığından pedüz işçi davastına...

İstifa edecekse et.

Yanlarına sokuldum. Yardım etmek istedim. Kabul ettiler.

Bakırköy bez fabrikasında işçi imişler. Bir sendika kurmuşlar. İki side kurucular danmış. Usta başilar tazyike başlamışlar. Siz işten atılacaksınız diyorlar. İşletme müdürü de burası süberbankı, devlet sa-yılı, siz devletten daha mı çok işçilerin hakkını koruyacaksınız? demiş.

Fabrikanın müdürü Amerika-daki tedkik seyahatinden yeni dönmüş. Tutmış fabrikanın gi-

edenilen malumata göre 60,000 hukümet memuru da çift oy kullanmıştır. Ayrıca tanımış liberal Kolias, Areopolis te monarşistler tarafından seçim arifesinde öldürülmüş; Georgousis ve Karpetas da Samia yakınında yaralanmıştır.

İntihaptan önce monarşist te-rürücü Katsareas 100 avenesi ile beraber Sparta bölgesini haraca kesmiş ve o Sparta yakınındaki Vrontama kasabasındaki 5 de okrati boğazlatarak bu münlikayı emrine inkiyat etmiş ve bu sayede 530 demokrata karşı krala 32,700 oy kazanmıştır. Volas da Bisdas adlı bir monarşist halkı meydana toplayık işlerinden 30 seçimin kontrolünü isteyen demokrat ayıracak hendeğ sü-rükleyip öldürmüştür. Aynı Bis-das Promi ve Hescole köyle-rindende 11 yunanlığı aynı se-bepten öldürmüştür. Bu zorla liberal partiden Tachydromas tarafından afise edilmesi başlandı. Fakat memleketcilileri gelenleri Bisdas nesebesinden bahsetmemesini aksi takdirde kendisininhapsedileceğini Ta-chydromas'a söylediler.

Seçime hile karıştıran ve teröre halkı yıldırip zorla reyle-rini ellerinden alan azılı monarşistlerden biriside Sourlesdir. Gazete muhabiri Videlis'i doğru haber ulaşırnaması için evvel emirde öldüren bu krali büyüğe bir kasaba olan Saris-saya girmış Rex otele karagahını kurup herkesin gözü önünde istediği gibi tırrome devam etmiş mahalli idare ve ve ingilizler tarafından bütün tahrikatına göz yumulmuştur.

Anglo-Amerikan seçim sonu raporuna göre 2,000,000 i bulan 21 inde ve 21 ni dolduran erkekteler ancak 1,700,000 i ka-nunen seçime istikâk edebilmiş geri kalan % 18,4 ü ise hapse veya sürgünde olduklarından rey hakkından mahrum edil-miştir.

riş kapısına bir "fikir kutusu", takmış, işçi arkadaşlar, dilek ve şikayetlerini bu kutuya atıyor, müessesesemizin bütün işçileri sendika kurabilir ve kurulmuş sendikaya girebilir diye de imzalı bir tamim atmış.

— Peki sizin kavganız nedir? dedim.

Kadın işçi gürültüye papuç bırakmıyor. Bütün tazyiklere göğüs germege hazır. Erkek işçi korkuyor; beni sendika kurdu diye içden atacaklar, ne yaparım ben diyor.

Baş müdürü fikir kutusu açar, sendikacıları teşvik eder. İşletme müdürü gözünüzü açın, ben böyle şey istemem der. Kuruculardan erkek işçi korkar, kadın arkadaşına göz yaşı döker. Kadın işçinin sesi hâlâ kulaklımda çırılıyor:

— Arkadaş seni ne işletme müdürüne aferini, nede usta başının memnuniyeti kurtarır? Seni ancak sendikan kurabilir.

Bu kadın alnından öpülecek kadındır. Erkeğe gelince...

İş veren de ne demek?

Sultanmahmet-Sirkeci yolunda iki matbaa işçisi konuşuyorlar:

— İş, hareketi getirilmiş iş kuvveti olduğuna göre bu kuvvetin sahibine "işçi" demek doğrudur. Fakat "iş veren", pat rondon geliyorsa, vermekle ne alâkâsi olabilir? Burun kanamadan, alını terlemeden ha babam aldığı halde vâricilik neresinde? İşçinin haricinde b'r "iş", mevcut olamayacağına göre kimin nesini kime veriyor?

Daha genç olan arkadası:

— Doğrusu iş veren yerine "kâr alan" veya "kârcı" deme li dedi.

İki işçi birbirlerini müştalayarak gülüştüler.

Helva ve yoğurda dair:

U-kapanı köprüsünün altında balıkçılar konuşuyorlar.

— Ulan şu Celal Bayar ya-man adam, Halkçıların pişirdiği helvayı beşenmemiş. Amma ken-disinin pişirceği helvanın adını da söylememiş.

Sandaldan bir başka ses ka-

radeniz sivesile:

— Ha pilmeyecek ne vardır pâni. Kar helvası olmaz mevsimi değil, un desek makbul değil. Bayarın helvası olsa olsa kudret helvasıdır.

Evvelki ses:

— Ya yoğurt hikâyesi? Halkçılar, kaymağı tozlanmış bir kâse yoğurtmuşa ve sanki kâsenin içindeymişler gibi kaymağın altı da hâlis silivri imiş. Helvadan sonra yoğurt yemeği Demokratlar icat etti amma kendileri de beğenmedi.

Karadenizli balıkçı:

— Helvadan sonra yoğurt ekşi boza olur. Ha punlar parti mücadelede değilde pili parti mücadele. Ha bunlara partiçilik diyelim amma ortadaki helvaya yoğurt ne oli.

Meğer ne cahilmişiz:

Fenerde İlyasın kahvesi.

Meğer ne cahilmiş diyorlar. Bizim bildigimiz Mısır ehramları kirbaç altında can veren binlerce esirin ölümü üzerine kurulmuştur. Meğer yalanmış. Kocaman taşlar, esirlerin nastırıltı omuzlarındaki kirbaç yaralarının üzerinde değil müzik notalarının füsünile havalandırılmasına ortulmuş.

— Bunu da nereden etti? diye sordum.

— Çalışma dergisinin onuncu sayısından. Sanayide randiman artırmak için içiniñ gündelikini, hayat seviyesini, kursa-gına giren lokmayı değil, fabrikalara müzik sokmalı imis Amerika'da tecrübe yapılmış, eza-la çalısan işçilerden daha fazla randiman alınıyormuş..

İşçilerden biri ilâve etti:

— Şimdi anlaşılıyor Amerika-daki grevlerin iç yüzü.

Fakat bizimkiler davul zur-namı sokalar, radyo cazımlı me-sele burada.

Gülmeye patla.

Aksarayda duyarcılar kahve-sinde.

Üç işçi katila katila gülüyorlar. Gülüşleri bütün kahveye sirayet etti. Etraftan soruyorlar ne gülüyorsunuz? Gülenlerden birisi bakın diyor. Bir ustamı çırığına nasihat:

— Oğlum! büyüklerinin önünden başını dik tutma, bir dediğini iki yapma, âmirlerine kuluk et, işverenin gözünç girmeye bak, üç kazan, iki ye, bir sakla.

İçi bir başka sahifeyi çeviri-ken bütün kahve yeniden katila katila gülüyor.

— Yumurtacı Halil Ağanın Halil bey oluşu, yumurta topla-yip satarak on beş senede han hamamı, apartman ve fabrika sahibi oluyormuş. Yazıldançıkan netice şu:

— İşçi arkadaşları ustamın nasi-hatlarını unutmayın.

Köylü kardeşler siz de Halil ağa gibi yapın.

Kahvede soruyorlar bu ne ga-zetesi imis böyle?

İş Bakanlığının himayesinde Türk İşçisi.

Hoşça kalın Ali usta ve Halil beyler.

H. Malkoç

İbret aynası

Yarı şaka, yarı ciddi.

Kim kazanıyor

Aksam gazetesi, 7 eylül kararlarının imâlatçı Patronların işine yaradığını yazıyor. Bu gazeteye göre hesap açıkta: 50 kuruşa mal edilen bir parça yüzde 20 kâr haddi ile 60 kuruşa satılıyordu. Mâliyet bir misli yükselirse aynı kâr haddi ile, aynı parça 120 kuruşa satılır. Patron 10 kuruş yerine 20 kuruş kazanır.

Gazete bu mütaleasında tamamen hâlidir. Bizim gözümüzde çarpan nokta, 7 eylül kararlarının en hararetli müdafilerinden olan ve halka (Hele sabırı olun) diyen gazetenin şimdi de hâlikate yanaşmak için yollar aramakta oluşudur. Bu gazete daima Halk Partisinin ve hükümetin fikirlerini aksettirdiğine göre, buna bakarak, evliyâyi umûr efendilerimizin de insafa gelmeyeceğine aklınlara hükmedebilir miyiz.. Ümmid cihandan büyük .

Rum kâni, Türk kâni

Hatip, edip, sefir, vekil ve meb'us Hamdullah Suphi Türk-Yunan dostluğunundan bahsederek Yunan gazetecilerinin hakkımızdaki son yazılılarına dokunuyor. Bu gazetecilerden biri, (Rum kâni karışmamış Türk yoktur) gibi bir lâf etmiş. Biz milliyetin darmaları kanla alâkâsi noktasını pek bileyemiz. Bu belki de bir ilim işidir. Asıl gücümüze giden sayım m'susun bu iddiayı haklı bulmasıdır.

Acaba ustad ak saçlarını de-girmende mi ağarttı?

Asıl istek nedir ?

Cumhâparcılar, Parti semt ocakları kongrelerinde ileri sürülen dilek ve istekleri incelemek için toplanıp görüşmüştür. 23 se-nedir idareyi elinde tutan Cumhâpar, bu isteklerin neler olduğunu hâlâ farkında değil mi acaba ?

Bu isteklerin en kısa ifadesi, Cumhâpar'ın izzetü ikbâl ile bâbi hukümetten çekilmesinden ibaretir. Bunu yaptıktı zaman memleketi ve millete en büyük hizmetini yapmış olacaktır.

Ali ALTAN

Istanbul sendika-larının adresleri

Sendikalar birligi :

Beşiktaş hasfirini caddesi hasfir mahallinde No. 44 - 46

Tütün işçileri sendikası ve in-şaat işçileri sendikası:

Beşiktaşta sendikalar birliği binasında.

Maden sanayii işçileri sendikası:

Kalafat yeri, kürkçü kapı No. 167

Soförler sendikası:

Fındıklı, dere içi sokakta.

Basın yayın, kol ve kafa işçileri sendikası:

Vilâyet' karşı, İzzettin han II nei kat, No. 10

Ayakkabı işçileri sendikası: Çemberlitaş, Çukur han No. 6

İşçi külübü :

Merkez: Beşiktaş sendikalar birliği binasında.

Sendika işlerine ait müracaatlar Beşiktaşta birlik dairesine yapılacaktır.

**Sendikaya abone
Olunuz**

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden Mitat

Kemal Akkanat

Çarşı kapı kürkçüler pazarı sokak No: 14 F-K Basımevi

İzmir Basın ve Yayın kafa ve kol İşçileri Sendikası

(ANA NİZAM NAMESİ)

(Geçen sayidan devam)

A — Sendika, kendi teşkilatına mensup olsun veya olmasın, Izmirde çıkan gazetelerde çalışan muharrirleri, mütercimleri, Foto mühabirlerini, Radyo mühabirlerini, Musahihleri, Ressamları, karikatürcülerini, İşare memurlarını ve matbaa işlerinde çalışan bütün mürettiphanen işçileriyle, teknisyenlerini, operatörlerini, makinistleri, çinko grafları, işverenlerle hükümet vesair teşekkürlerini önünde temsil eder. Her sahada onların hak ve çıkarlarını korur ve bu hak ve menfaatlere aykırı muamelelere karşı teşebbüslerde bulunur.

B — İş kanunu veya çıkışak diğer işgücünü koruma ve içtimai sigorta kanunlarının hükümlerine riayet edilip edilmediğini, daimi surette araştırmak onlara aykırı halleri ve muameleleri ortadan kaldırmak için kanun yollarından harekete geçmek ve işçileri harekete geçirerek icap eden yerlere baş vurmak veya onlar adına dava açmak.

C — Matbaa işlerinde bedeni ve fikri şerpilmeleri sağlamak, mesleki yer vermek vesair kültürel hareketleri organize etmek kafa ve kol emekçileri kulübü açmak ve onun idaresini başarmak.

D — Basın ve Yayın kafa ve kol işçileri arasında dayanışma duygularını geliştirmek ve fiili hareketler halinde yükseltmek için Sendika mensuplarına amil olan bir yardım sandığı yapmak, teker teker sefalete düşen sandık mensuplarını aynı veya nakdi yardımında bulunmak, Basın ve Yayın kafa ve kol işçilerinin menfaatlerini daimi olarak korumak için sandık mevcudunun muayyen bir kısmını saklar.

3 — Sendika kurucuları şunlardır :

Naci Danış muharrir, Hayrullah Güllal kâtip, Arif Maviçiçek mürettip, Kemal Yavuz makinist.

4 — Basın ve Yayın işlerinde çalışan kafa kol tekmil işçiler dinleri, milliyetleri ve siyasi görüşleri ne olursa olsun Sendikaya üye olabilirler olmağa teşvik edilirler.

Sendikaya üye olabilmek için bu nizamname hükümlerine riayeti taalüt kâfidir. Sendika Izmirde bulunan bilumum Basın ve Yayın işlerinde çalışan işçiler kafa ve kol işçilerini içine almak gâyesini güder ve bu yolda sistemli bir teşvik faaliyeti halinde bulunur.

(Devamı gelecek sayıda)

İstanbul Basın ve Yayın kafa ve kol İşçileri Sendikası

(ANA NİZAM NAMESİ)

(Geçen sayidan devam)

menfaatlarının koranması için varidatın bir kısmını sağlam bir ihtiyyat akçesi halinde saklamak, işçileri ilgilendiren her çeşit iş şartları, sağlık ve gündelik meseleleri fasılaz göz önünde bulundurmak ve onların müsterek adalarına teşebbüslerle girişmek, icabında protesto mitingleri yapmak, kültür şahasında işçilerin seviyesini yükseltmek için imkân dahilinde olan her çareye baş vurmak, mühim kararlar almak zarureti hasıl olunca üyeleri olağanüstü umumi toplantılar çağrımak ve ilah... dir.

8 — İdare heyetine seçilen üyeleri umumi içtima sonunda ilk toplantılarını yaparlar, kendi aralarından birini Sendika mesul kâtipliğine, bir diğerini mühasip ve veznedarlığı ve bir üçüncüsünü de teşkilat ve kültür işleri kâtipliğine secerler. Her günlük işleri bu üç aza ve ihtiyaç olursa muavinleri idare eder ve teşkilâtlanır.

9 — İdare heyeti haftada bir defa mesul kâtipin başkanlığında toplanır, mesul kâtipler onun huzurunda yaptıkları işlerin hesabını verirler ve yapılacak işler hakkında idare heyetinin vereceği kararları icabında diğer üyelerin yardımıyle mesul kâtipler tarafından gerçekleştirilir.

(Devamı gelecek sayıda)

Ankara İnşaat İşçileri Sendikası

(ANA NİZAM NAMESİ)

(Geçen sayidan devam)

i) Kontrol komisyonu azası kendi azalarından birini başkan secer ve her ay muntazaman toplanarak Sendikanın bütün muamelelerini ve hesaplarını inceler. Ana nizamnameye aykırı haret ettileri görülen aza hakkında disiplin cezaları verilir, veya o azanın çıkarılması için idare meclisine teklife bulunulur. Kontrol komisyonunun vereceği kararlara ancak kongrelerde itiraz olunabilir. Kongrenin kararları katıdır.

7 — Merkez icra heyetinin karariyle Sendika mesul kâtipi umumi kongreyi olağanüstü toplantıya çağrıbilir.

8 — Gelir kaynakları ve kıymetleri :

Sendikanın gelir kaynakları: Azanın ilk girişte bir defaya mahsus olmak üzere verecekleri bir liralık kaydiye ücretleri ve her ay verecekleri en az elli kuruş aidat ücretleri, şahsi isteklerle yapılacak bağışlar, hediyesi, hibeler, Sendika lehine menkul ve gayrimenkul temellükleri, Sendika yararına verilecek müsamere ve temsiller hasılatı ve buna benzer gelirler, diğer Sendika ve cemiyetlerin faaliyetten çekilmeye veya birleşme gibi sebeplerden devir edecekleri nakit, eşya ve bilumum kıymetlerden ibarettir.

9 — Geçici madde :

İlk kongre toplanıncaya kadar (A. İ. İ. S.) kurucular tarafından ana nizamnameye uygun şekilde idare olunur. Kurucular heyeti Sendikanın resmen teşekkürlerinden en çok üç ay sonra umumi kongreyi toplantıya çağırmağa mecburdur.

10 — Kurucu azalar :

Enver Arkar inşaat marangozu, İbrahim Gözek inşaat maram gozu, Siyami Altunç inşaat puvantörü, Bahri Adalı sıvacı ustası, Salih Çilesal dülger, Nizamettin Serin dülger.

İzmir Müessesesi, ticarethane ve esnafları mustahdem sendikası

(ANA NİZAM NAMESİ)

1) İzmir Müessesesi ticarethane ve esnafları müstahdemin Sendikası adı altında gayri siyasi bir cemiyet kurulmuştur.

2 — Sendikanın adı bu nizamnamede kısaltılmış olarak (İ. M. T. E. M. S.) remzi ile gösterilmiştir. Sendikanın merkezi Erler Bidayet han No. 53/5 tdir. Şubesi yoktur.

3 — Maksat ve gayeleri :

a) Müstahdemin topluluğunu müessesesi, ticarethane, dükkânlar ve diğer idareci amirler, hükümet makamları önünde tensil etmek her sahada onların hak ve menfaatlarına uymayan durumlara ve muamelelere karşı teşebbüslerde bulunmak, müstahdemlerin hal ve istikbalde ikitsisi ve sosyal menfaatlarını müstereken müdafaa ve icabında mücadeleye geçmek.

(b) İş kanununun ve çıkışak iş gücünü koruma ve içtimai sigorta kanunlarının hükümlerine riayet edilip edilmediğini daimi surette araştırmak onlara aykırı halleri ve muameleleri ortadan kaldırmak için kanuni yollardan müstahdemleri harekete geçirerek gereken yerlere baş vurmak veya onlar adına dava açmak.

(Devamı gelecek sayıda)

İzmir mensucat sanayii işçileri sendikası

(ANA NİZAM NAMESİ)

(Geçen sayidan devam)

12 — Vezne ve hesap kâtipi aza aidatını makbuz vererek toplar ve yine makbuz mukabilinde teberruati vesaire Sendika gehirlerini teslim alır ve bunların hesabını idare heyeti karariyle veya mesul kâtipin tensibiyle zaruri masraflar yapıldıktan sonra kasa mevcudunun 25 liradan fazlası her akşam mesul kâtip ve veznedarın müsterek hesaplarına bir bankaya yatırılır.

13 — Teşkilat ve kültür işleri kâtipi Sendikanın kayıtlarını tutar mesleki kurslar, müsamere, spor ve idman, müzik, koro gibi güzel sanat alımlarının ilmi konferansları ve İl teşkilâtlandırır. Faaliyetler genişlediği takdirde teşkilat ve kültür işleri birbirinden ayrı iki büro halinde idare edilir.

14 — Azaların umumi heyeti her altı ayda bir alelâde toplantı yapar. Bu toplantılarında günün en mühim işçi meselelerine dair raporlar dinlenir. Münakâşa edildikten sonra hareket tarzları kararlaştırılır. Sene sonu toplantılarında idare meclisi azaları seçilir. Umumi toplantı ayrıca beş kişilik bir komisyon da seçer. İki toplantı arasındaki devrede Sendika işleri bu toplantılarında kabul edilen direktiflerle idare heyeti tarafından idare edilir.

Soru gelecek sayıda

İzmir Tütün İşçileri Sendikası

(ANA NİZAM NAMESİ)

geçen sayidan Devam

E) Teker teker muhtaç bir duruma düşen Sendika azalarına eşya, gıda ve para yardımlarında bulunmak, geniş ölçüde işsizliğin umumi haline karşı sağlam bir ihtiyat akçesi vücuda getirmek maksadıyla karşılık yardım sandığı yaratmak, işçiler arasında tâsanut ve taavvün duygularını geliştirmek ve fiili hareketler haline yükseltmek.

3 — Sendikaya Girmek ve Çıkmak :

Tütün işletmelerinde çalışan tekmil işçiler dinleri, milliyetleri ve siyasi görüşleri ne olursa olsun Sendikaya aza olabilirler. Ve olmaları arzu edilir. Aza kaydolunabilmek için bu nizamname hükümlerine riayeti taahhüt etmek kâfidir. Sendika, Tütün işletmelerinde çalışan bütün işçileri içine almak gayesini güder. Ve bu yolda sistemli bir teşvik faaliyeti yürütür.

4 — Kurucular :

Yusuf Etik tütün işçisi, Hasan Kut tütün işçisi, Muammer Berit tütün işçisi, Mustafa Kızıldağ tütün işçisi, Abdullah Karabacak tütün işçisi, Reşat Çilli tütün işçisi, Emine Oktemkan tütün işçisi.

5 — Sendikadan çıkışma : Yalnız ahlâkap sükût etmiş olanlar, işverenlerle işçiler arasında fesat çıkarınlar ve Sendika hakkında menfi propaganda yapanlar, işçilerin metalîp hareketlerini sabote edenler, Sendika azası olamazlar. Ve bu gibiler herhangi bir suretle Sendikanın içine sokulabilmelerse gerçek hüvâyetleri meydana çıkar çıkmaz heyeti idare karariyle Sendikadan çıkarırlar.

6 — Sendikanın çalışmaları yedi kişilik bir idare heyetiyle yürütülür. Bu heyeti bir sene için üyelerin umumi içtimaiye içinde çoğunlukla seçilir. En az Sendikada bir senedir kayıtlı bulunan, içtimai işlerde kabiliyet göstermiş her üye idare heyetine seçilebilir.

7 — Muvakkat hükmü :

Seudika kurucularından en az üç kişi ilk altı aylık kuruluş devresinde idare heyeti vazifesini görür. Bu muvakkat idare heyeti altı ay sonra bu toplantıda ana nizamnamenin olduğu gibi veya değiştirilerek çoğunluğun oyu ile kabul edilir ve nizam idare heyeti seçilir.

Devamı gelecek sayıda

Eskişehir serbest sanayi işçileri Sendikası

(ANA NİZAM NAMESİ)

(Geçen sayidan Devam)

t) İşçilerin içtimai ve kültürel sahada inkişaflarını sağlamak için (Beden terbiyesi sanat ve ihtisas kursları, okuma odaları açmak, konferanslar tertip etmek icabında işsiz kalan sendika azalarına iş temin etmek çarelerini aramak.

c) Sendika azasının sıhhi durumlariyle alâkadar olmak ve bunun temini için parasız muaylene ve tedavi çarelerini temin etmek, kaza, hastalık, işsizlik ve ölüm halinde sefalete düşen arkadaşlara idare heyeti karariyle maddi yardımlarda bulunmak. (Yapılacak yardımların şekilleri ve miktarları hazırlanacak olan iç nizamnameye göredir).

d) Haksızlığa maruz kalan işçi arkadaşlarının haklarını kanuni yollardan müdafaa etmek icap ederse dava açmak.

e) Sanayiimizin gelişmesine engel olan kanun ve nizamların kaldırılması için ilgili makamlar nezdinde teşebbüse girişmek.

f) Gündün geçim şartları göz önünde tutularak en az günlük amele ücretinin tayinini ve bu usulün vilâyetimiz sınırları içinde kabulü için icap eden makamlar nezdinde teşebbüse girişmek.

(Devamı gelecek sayıda)